

ሀያባት

ብዙሓት ካብ ኣሕዋትና ፕሮቴስታንት፡ ሀያባት ምርካብ ግድን ኢዩ ይብሉ፡ ንክረኽብዎ ኸኣ ይጽዕሩ፡ ከም ውሉድን ወረሰትን መጠን ድማ ከም መሰሎም ጌሮም ይርእይዎ። ኣብ ቅድሚኡም ከኣ እቲ ከምዚ ዝሰዕብ ዝብል ጥቕሲ የሥፍሩ፤ “ነተን ዝገበዩ ውሀባታት ደኣ ጽዓቱ” ነቲ ዝተረፈ ጥቕሲ ግን ኣይጠቐስዎን፤ “ሕጂ ኸኣ ዝበለጸ መገዲ ክሕብረኩም ኢዮ።” (1ቈረ.12:31)።

ንሶም ብልሳናት (ቋንቋታት) ይግደሱ። እቲ ሓዋርያ ጳውሎስ ብቐጥታ ብድሕሪ እዛ ጥቕሲ እዚኣ ዝበሎ ይርሰዑ፤ “ብቋንቋታት ሰብን መላእኽትን እንተ ዝዛረብ፡ ፍቕሪ ካብ ዘይትህልወኒ፡ ከም ዘድሂ ኣስራዚ ወይሲ ጭልጭል ከም ዝብል ጸናጽል ምኾንኩ።” (1ቈረ.13:1)።

ፍቕሪ ከመይ ኢላ ልዕሊ ኩሉ ሀያባት ከም ዝኾነት ይገልጽ። ካብ ሀያባት መንፈስ ንፍረ መንፈስ ንድሕነትኩም ኢዮም፤

ቅዱስ ጳውሎስ ብዛዕባ ፍረ መንፈስ ኣብ (ገላ.5:22) ከምዚ ዝሰዕብ እናበለ ጠቐሱ፤ “እቲ ፍረ መንፈስ ግና ፍቕሪ፥ ሓጎስ፥ ዕርቂ፥ ዓቕሊ፥ ለውሃት፥ ሕያውነት፥ ህድኣት፥ ይኣ ኸለኒ ምባል ኢዮ”።

ቀዳመይቲ ፍረ “ፍቕሪ”፡ ሓዋርያ ጳውሎስ ንሳ ካብ እምነትን ተሰፋን ዝገበየት ኢያ ኢሉ። (1ቈረ.13:2-13)። ካብቲ ንእምባ ዝነቅል እምነት ዝገበየት ኢያ... ጎይታ ኸኣ ብዛዕባ ፍቕሪ፡ ኩሉ ትንቢትን ሕግን ኣብኣ ተሰቐሉ ኣሎ፡ ኢሉ። (ማቴ.22:40)።

ነቶም ብሀያባት ዝተሓጎሱ ሓዋርያት፡ ጎይታ ከምዚ ዝሰዕብ

በሎም፤ “ግናኽ ስምኩም ኣብ ሰማይ ስለ እተጸሕፈ ደኣ፡ ኣቢኹም ተሓጎሱ እምበር፡ መናፍሱቲ ስለ እተመልከልኩም፡ በዚ ኣይትተሓጎሱ።” (ሉቃ.10:20)።

ብዙሓት ሀያባት ዝከበሮም፡ ግን ድሕነት ስለ ዘይረኽቡ ጠፍኡ...

ሀያባቶም ኣይጠቐሞምን፡ ኣየድሓኖምን። ብዛዕባ እዚ ጎይታ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “በታ መጻልቲ እቲኣ ብዙሓት፡ ጎይታይ፡ ጎይታይ፡ ብስምካስ እተነቢናዶ ኣይኮንናን? ኢጋንንትስ ብስምካዶ ኣየውጸእናን? ብስምካስ ብዙሕ ሓይሊዶ ኣይገበርናን? ክብሉኒ ኢዮም። ሽዑ ኣነ፡ ኣቲም ገበርቲ ዓመፃ፡ ከቶ ኣይፈለጥኹምን፡ ካባይ ርሓቕ፡ ክብሎም ኢዮ።” (ማቴ.7:22-23)።

ኣብ ሀያባት እተበርከቶ ስለ ዘይብልካ፡ እምበኣር ስሊኡ ዓ ስቢ የብልካን። ንሸኻ ብእኡ ኣይትድሕንን ኢኻ። እምበኣርከስ ስለምንታይ ምእንቲ ሀያባት ትወዳደር?።

ሀያባት ነቶም ነፍሶም ክትግለጽን ክትከብርን ዝደልዩ ትቃለ ሶም። እቶም ትሕትና ዘፍቅሩ ዓበይቲ ቅዱሳን ግን፡ ካብ ሀያባት ይሃድሙ ነበሩ።

ከምቲ ሓደ ካብ ኣቦታት ዝበሎ፤ “ኣምላኽ ሀያባት እንተ ሃበካ፡ ካብቲ ህያብ ምእንቲ ክከላኸለልካ ትሕትና ክህበካ ለምኖ። እንተ ዘይኮይኑ ነቲ ሀያባት ካብኻ ክምንዘዎ ለምኖ”።

ሓዋርያ ጳውሎስ ካብ ኣምላኽ ብዙሕ ሀያባት ረኸበ። ብዛዕባ ገሊኡ ኸኣ ከምዚ ዝሰዕብ በለ፤ “ብምኽንያት እቲ ኣዝዩ ብዙሕ ራእይ እምብዛ ምእንቲ ከይዕበ ኸኣ፡ ኣብ ሥጋይ ግራጭ ተዋህቢኒ፡ እምብዛ ምእንቲ ከይዕበ፡ መልእኽ ሰይጣን ክወቕዓኒ ተዋህቢኒ።” (2ቈረ.12:7)። እዚ በዓል ዓቢይ ጸጋ፡ ናብ ሃልሳይ ሰማይ ዝገረገ ሓዋርያ ጳውሎስ (2ቈረ.12:2) ብምኽንያት ሀያባት፡ ኣብ ሓደጋ ነይሩ! ነዚ ዓቢይ ሓዋርያ ጳውሎስ ብምኽንያት

ሀያባት፡ እንተ ድኣ ዝፈርሀ ኣሎ ኮይኑ፡ እህም ድኹማት ዝኾኑ ናይ እዚ ዘለናዮ ዘመን መንእሰያት፡ መሰልና ኢዩ እናበሉ ሀያባት ዝሓቱ ዘለዉ ድኣ ኣይፈርሁንዮ?! እቶም መራሕቶም ከኣ ምእንቲ ሀያባት ክረኽቡ ብዛዕባኡ ይጽልይሎም፡ ኣእዳውኽኣ የንብሩሎም!

ያዕቆብ ናይ ኣቦታት ኣቦ ሀያባት ተዋህቦ፥ በረኽት ረኽቦ፥ ከምኡ ኽኣ ኣብ መንጎ ሰማይን መሬትን ዝተተኸለ መሳልል፡ መላእኽቲ ኣምላኽ ከኣ ብእኡ እናደየቡን እናወረዱን ረኣዮ...፥ ንኣምላኽውን ረኣዮ ምስኡ ኽኣ ተዛረቦ፥ ምስ ኣምላኽን ሰብን ተቐለሰ እሞ ሠዓሪ ድማ። (ዘፍ.32፡25)። ያዕቆብ ብሀያባቱ ስለ ዝተፈርሀ ኣምላኽ ኣብ ምሕተልቱ ወቕቶ፡ ክሕንክስ ድማ ጀመረ... ካደ ዓይነት ድኽመት ኣብ ሥጋኡ ተዋህቦ፡ ምእንቲ ካብቲ ብምኽንያት ሀያባት ዝመጽእ ትዕቢት ክካሸሸሉ።

እታ “ነተን ዝዓብያ ውህበታት ደኣ ጽዓቱ” እትብል ጥቕሲ፡ ንልብና ብንጽህናን ትሕትናን ምድላው ደኣ እምበር፡ ምእንትኣ ክንልምን ኣይኮነትን እተመልክት። ከምቲ ኣስተምህሮ ሓዋርያ ጳውሎስ (1ቈረ.12፡8-9) እቲ ካብ ዓንኪል ተኣምራትን ትእምርትን ዘይኮነ፡ ምእንቲ ነዚ ኹሉ ሀያባት ክቕበል፡ ኣብኣ ካብ ጥበብን ፍልጠትን እምነትንውን ኢዩ...

ካብ ኣምላኽ ሠናይ ሀያብ ክትሓቱ እንተ ደኣ ደሊኹም፡ ጎይታና እንታይ ክንሓትት ከም ዘሎና ይምህረና። ኣምላኽ ኣብቲ ናይ እምባ ኣስተምህሮ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ቅድም መንግሥቲ ኣምላኽን ጽድቁን ድለዮ፡ እዚ ኹሉ ድማ ይውሸኽ ልኩም።” (ማቴ.6፡33)።

እታ ጎይታ ዘስተምሃረና ጸሎት፡ ኣብነታዊት ጸሎት ኢያ፡ ምስ እንግንዘባ ኽኣ ስለ ሀያባት ልመና የብላን።

ኣብዚ ጊዜ እዚ እቲ ካብ ሀያባት ዝኸፍኣ፡ ሓደ ሰብ ንኸልእ (ሀያባት ክረክብካ) ምባሎም ኢዩ፡ ወይ ነፃ እቲ ዝተሞከርክም ክረክብካ ብምባሎም ኢዩ። ምእንቲ መንፈስ ቅዱስ ክወስድ፡ ወይ ምልኣት ክወስድ፡ ኢዱ ኣብ ልዕሊኡ ኣንቢሩ ይጽልየሉ። ካብቲ ዘገርም ከኣ ኣንስቲ ከይተረፋ፡ መንፈስ ቅዱስ ክህባ፡ ኣብ ልዕሊ ሰባት ኢደን የንብራ! ንሰባይቲ ኣምላኽ ናይ ምሕዋይ ሀያብ ይህባ።

ምሃብ መንፈስ ቅዱስ ግን ናይ ክህነት ተግባር ኢዩ፡ እቶም ቀዳማት ሓዋርያት ብምንባር ኢድ ይሠርሑ ነበሩ፡ ካብኡ ቀጺሎም ካህናት ብሚሮን ኣቢሎም ይሠርሑ ኣለዉ።

ንሕና ኽኣ ንመንፈስ ቅዱስ ብድሕሪ ጥምቀት በቲ ምቕባእ ቅዱስ ምሥጢር ንወስዶ። መጽሓፍ ቅዱስ ከኣ ብዛዕባ እዚ ቅብኣት ተዛረቦ (1ዮሃ.2፡20፥27)። ብምንባር ኢድ ሓዋርያውን ተዛረቦ (ግብ.8፡14-17)።

እዚ ናይ ሓዋርያት ዝነበረ ሥልጣን፡ ካብኡ ኽኣ ንተኸተልቶም ... ኣብዚ እዋን እዚ መንእሰያትን ኣንስትን ምእንቲ ክመልኡን ብቋንቋታት ክዛረቡን ይጽውዕዎ፡ ንሰባት ድማ መንፈስ ቅዱስ ይህቡ!

ኣብ ኦርቶዶክሳዊ ሥነ ኣምልኾ ግን፡ እቲ ሀያብ ዝረኽቦ ይሓብእ ኢዩ ዝነበረ፡ ልክዕ ከምቲ ቅዱስ ሰራባሞን በዓል ጉልባብ፡ ኣብቲ ዘሕወየሉ እዋን፡ ከምኡ ኽኣ ካልኣት ቅዱሳን ዝገብርዋ ዝነበሩ።

ናይ መወዳእታ ነጥቢ ንሳ ኽኣ፤ ሀያባት ትልመን ድያ ወይሲ ትወሃብ?

ኣምላኽ ዝደለዮ ሀያባት፡ ንዝደለዮ ይህብ፡ ኣብቲ ኣምላኻዊ ጥበብ ዝወሰኖ ጊዜ። “... መንግሥቲ ኣምላኽሲ ብምትሕልላው

አይትመጽእን ኢያ: ..." (ሉቃ.17:20-21)። ከምቲ ንፋስ ናብ ዝደለዮ ዝነፍስ ኢዩ። "ከምቲ ኣምላኽ ንነብሲወከፍ ዝዓደሎ መስፈር እምነት ገይሩ ድኣ: ..." (ሮሜ.12:3)። እምበኣርከስ ስለ ምንታይ ህያባት ንኣትት? ስለ ምንታይከ ብፍላይ ብቋንቋ ታት ምዝራብ?።

ህያባት ካብ ኣደ ናብ ካልእ ኣይመሓላለፍን ኢዩ: ንሱሲ ፍቓድ ኣምላኽን ተግባር መንፈስ ቅዱስን ኢዩ።

ናይ ቋንቋታት ህያባት ግን: ነቲ ንክረክቦ ዝሓትት: ከም እቶም ክራኣዩ ዝደልዩ ትዕቢት የምጽኡሉ። ነቲ ናይ ቀደም ሰብ እተብህግ ህያብ ኢያ: ነቲ መንፈሳዊ ሰብ ግን ኣይተብህጉን ኢያ። እቲ ካብዚ ዝኸፍኦ ከኣ: ነቶም እዚ ህያብዚ ዘይብሎም ምንጻቕን ደረጃኦም ትሑት ምዃኑ ምቅላምን ኢዩ: መጽሓፍ ቅዱስ ግን ብቋንቋታት ምዝራብ ናይ ኩሉ ኣይኮነን ይብል። (1ቈረ.14)።

እዚ ትዕቢት እዝሲ ነቶም ነዚ ህያባት ዝሓቱ ዘጠራጥርዶ ኣይኮነን?

ኣደ ሰብ (ነዓ ነዚ ተሞክሮ ከረከበካ) ምስ ዝብለካ: ከምዚ ዝሰዕብ በሎ፤ (ኣነ ነዚ ህያብ እዚ ብቐዕ ኣይኮንኩን። ክጻወሮ ዝኸእል ትሕትና የብለይን። ኣምላኽ ግን ህያብ ክህበኒ እንተ ፈቐዱ: ከይለመንክዎ ክህበኒ ኢዩ። ሽዕኡ ምእንቲ ካብ ትዕቢት ክከላኸለለይ ትሕትና ክህበኒ ክልምኖ እየ። ኣምላኽ ከኣ ህያባቱ እንተ ሃበኒ: ብዛዕባኡ ኣይክሣረብን ኢዩ: ንነፍሱይ ምእንቲ ነቲ ኣነ ክንድኡ ዘይበቓዕኩ መንፈሳዊ ፈተና ኣሕሊፈ ከየውህባ ንሱብ ከኣ ኣይክቃልፍን ኢዩ።

ምንቅስቃስ በዓል ኣምሳን (ጴንጤ) ብልሳናት
(ብቋንቋ) ምዝራብን

ምናልባት ኣደ ካብቲ ዝጎልህ መለለይ ነዚ ናይ ጴንጤ ምንቅስቃስ እዚ: እቲ ብጥምቀት መንፈስ ቅዱስ ዝብል ሃይማኖታዊ መምርሒኦም ኢዩ: (ብዘይማይን መንፈስ ቅዱስን)። ኣብ ግብጺ ዘለዉ ጴንጤ በዚ ይሰብኩ: (ከምቲ ኣብ መጽሓፍም በሪሁ ዘሎ) ማሕበር ካሪዝማቲክ (ምንጽብራቕ) ከምኡ ይእውጁ: እዚኦም ተኸተልቲ ጴንጤ ክንሶም ብእኡ ግን ዘይዛረቡ ኢዮም: ነዚ ኸኣ ምውራድ ወይ ምልኣት መንፈስ ኢሎም ይሰምይዎ።

ንሶም ካብቲ ኣገዳሲ መለለይ ናይ ጥምቀት መንፈስ: ወይ ካብቲ ምውራድ መንፈስ ይኹን ምልኣት መንፈስ መለለይ ዝግ ምትዎ: ብልሳን (ቋንቋ) ምዝራብ ኢዩ። ንዕኡም ቋንቋታት ኣብቲ ሰብ መንፈስ ከም ዝወረደ እቲ ናይ መጀመርታ ምልክት ኢዩ። ስለዚ ኸኣ ዝኸነ ሰብ ኣብኡም ምስ ዝጸንበር: ምእንቲ ከም ኣዋርያት ኣብ በዓል መንፈስ ቅዱስ (ጴንጤቆስጤ) ክመስል ቋንቋታት ዝሣረብ ንክኸውን ይጽዕሩ (ከምቲ መምህራኖም ዘምሃርዎም)። እቲ ቋንቋታት ርዳእ ይኹን ኣይኹን ብዘገድስ: ብቋንቋታት ምዝራብ ንሳ ከም ኩሉ ነገር ከም ዝኸነት ገይሮም ይግደሱላ: ኣብ መብዛሕትኡ እዋን ኸኣ ብምሉእ ቋንቋ ኣይኮነን: መግለጺ ዘይህብ ድምዕታት ጥራይ ኢዩ።

ኣስተምህሮ መጽሓፍ ቅዱስ ብዛዕባ ቋንቋታት እንታይ ኢዩ?

ብቋንቋታት (ልሳናት) ምዝራብ

ነዚ ካብ መጽሓፍ ቅዱስ ዝመጸ ኣስተምህሮ ነስተውዕል: ብፍላይ እኳ ኣብ (1ቈረ.14) ዘላ: እቲ ናይ ቋንቋታት ምዕራፍ ኢልና ክንሰምዮ ንክእል።

፩፡- ቋንቋታት ኣብ ህያባት እታ ናይ መወዳእታ መሥርዕ ኢያ፤

ሓዋርያ ጳውሎስ ኣብ ቀዳማይ መልእኽቲ ናብ ሰብ ቈረንቶስ ብዛዕባ ህያባት መንፈስ ቅዱስ ኣብ ዝጠቐሰሉ እዋን፡ ብቋንቋ ታት ምዝራብን ምትርጓምን ኣብቲ ናይ መወዳእታ መሥርዕ ኣስፈርዎም ኣሎ፡ ከምዚ ዝስዕብ ከኣ ይብል፤

“እምበኣርክስ ውህበት በበይኑ ኢዩ፡ መንፈስ ግና ሓደ ንሱ ኢዩ።... ንሓደስ ቃል ጥበብ ብመንፈስ ይወሃቦ ኢዩ፤ ነቲ ሓደ ሽኣ ቃል ፍልጠት ቦቲ ሓደ መንፈስ፤ ንሓደ ግና እምነት ቦቲ ሓደ መንፈስ፤ ንሓደ ድማ ቦቲ ሓደ መንፈስ ናይ ምፍቀስ ውህበት ይወሃቦ፤ ንሓደ ሽኣ ግብሪ ሓይሊ ንምግባር፤ ንሓደ ትንቢት፤ ንሓደ ምልላይ መናፍስቲ፤ ንሓደ በብዓይነቱ ቋንቋ ታት፤ ነቲ ሓደ ሽኣ ምትርጓም ቋንቋታት ይወሃቦ። እዚ ሽኣ እቲ ሓደ መንፈስ ከም ዝደለዮ ገይሩ ንነብሲወከፍ ገግዲኡ እናመቐለ ኢዩ ዝገብሮ።” (1ቈረ.12:4-11)።

በዚ ሽኣ ብቋንቋ ምዝራብን ምትርጓም ቋንቋን ኣብቲ ናይ መወዳእታ መሥርዕ ህያባት ኣስፈሮም፡ ንቋንቋታት፡ ጥበብ፤ ፍልጠት፤ እምነት፤ ናይ ምሕዋይ ህያብ፤ ናይ ሓይሊ ተግባር፤ ትንቢትን ምልላይ መናፍስትን... ይቐድምዎ።

ከምኡውን ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝስዕብ ይብል፤ “ኣምላኽ ድማ ኣብ ማሕበር ቅድም ሓዋርያት፤ ካልኣይ ነቢያት፤ ሣልሳይ መምህራን፤ ድሓር ገበርቲ ሓይልታት፤ ደሓር ውህበት ምፍቀስ፤ ምርዳእ ድኹማት፤ ምምራሕ፤ በበይኑ ቋንቋ ሰርዒ።” (1ቈረ. 12:28)።

በዚ ሽኣ ንህያብ ምዝራብ ቋንቋታት ኣብ መወዳእታ ኣስፈሮ... ከምዚ ዝስዕብ ድማ ይብል፤ “ነተን ዝዓብያ ውህበታት ደኣ

ጽዓቲ፡ ሕጂ ሽኣ ዝበለጸ መገዲ ክሕብረኩም ኢዩ።” (1ቈረ.12: 31)። እቲ ዝበለጸ መገዲ ሽኣ ፍቕሪ ከም ዝኾነ ኣብ (1ቈረ.13) ገለጸ፡ እዚ ፍቕሪ እዚ ካብ ትንቢትን ኩሉ ፍልጠትን ካብ ንእምባ ዝነቅል እምነትን ካብ ህያብ ምናኔን ዝዓበዩን ኣገዳስን ከም ዝኾነ ጠቐሰ።

ከምኡ ሽኣ ፍቕሪ ካብ ብቋንቋታት መላእኽቲ... ምዝራብ ዝበለ ጸት ከም ዝኾነት ገለጸ፡ ካብ ቋንቋታት ሰባት ጥራይ ኣይ ኮነትን ዝበለጸት። ከምዚ ዝስዕብ ይብል፤ “ብቋንቋታት ሰብን መላእኽትን እንተ ዝዛረብ፡ ፍቕሪ ካብ ዘይትህልወኒ፡ ከም ዘድሂ ኣስራዚ ወይስ ጭልጭል ከም ዝብል ጸናጽል ምኾንኩ።” (1ቈረ.13:1)።

፪፡- ብቋንቋታት ምዝራብ ንኹሉ ኣይኮነን፤

ኣብቲ ኣቐዲምና ዝረኣናዮ ኣምላኽ “ከም ዝደልዮ ገይሩ ኢዩ ንነብሲወከፍ ዝህብ” (1ቈረ.12:11)፡ “ከምቲ እተዋህበና ጸጋ በበይኑ ዝኾነ ውህበት ጸጋ ካብ ዝህልወናስ፡...” (ሮሜ.12:6)፡ “ከምቲ ኣምላኽ ንነብሲወከፍ ዝዓደሎ መስፈር እምነት ገይሩ ደኣ፡ ብዛዕባ ርእሱ ብልክዕ ይሕሰብ እምበር፡ ካብቲ ዝግብኦ ኣዕዚዞ ከይሓስ ብሲ፡ ንነብሲወከፍ ኣብ ማእከልኩም ዘሎ፡ ቦቲ እተዋህበኒ ጸጋ እብሎ ኣሎኹ።” (ሮሜ.12:3)። ብዛዕባ ብቋንቋታት ምዝራብ ከኣ ብግልጺ ከምዚ ዝስዕብ በለ፤

“ኩላቶምዶ ሓዋርያት ኢዮም? ኩላቶምዶ ነቢያት ኢዮም? ኩላቶምዶ መምህራን ኢዮም? ኩላቶምዶኽ ገበርቲ ተኣምራት ኢዮም? ኩላቶምዶ ውህበት ምፍቀስ ኣለዎም? ኩላቶምዶ ቋንቋታት ይዛረቡ ኢዮም? ኩላቶምዶኽ ይትርጉሙ ኢዮም?” (1ቈረ.12: 29-30)።

አብዚ እምበኣር ሀያባት ንኹሉ ሓደ ከም ዘይኮነ በረሀ አሎ።

እምበኣርከስ እታ ብቋንቋታት ናይ ምዝራብ ውህበት አብቲ ዘመነ ሓዋርያት ከይተረፈውን መንፈስ ቅዱስ ከምዝተቐበሉ መፈለጥታ ኣይነበረትን፤ ኩሎም ኣመንቲ ንኹህልዎም ግዲ ኣይ ነበረን። ሰብ ቅዱስ ክንሱውን ብቋንቋታት ኣይዛረብን ኢዩ።

ኣምላኽ ንሀያባት መኣስን ንምንታይን ከም ዝህብ፡ ይፈልጥ ኢዩ። አብ ዘመነ ሓዋርያት፡ አብቲ መጀመርታ ብሥራት፡ ምእንቲ እቶም ሃጽቲ ቤተክርስቲያን፡ ኣዝያ ተድሊ ስለ ዝነበረት፡ ኣምላኽ ብቋንቋታት ምዝራብ ኣብዚሑ ሂቡ።

ግን ቋንቋታት ንኹሉ ዘመናት ኣድላይት ኣይኮነትን፤ ብሓዕባኣ ኸአ መጽሓፍ ቅዱስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ፍቕሪ ከቶ ኣይ ተቋርጽን ኢዩ።... ምዝራብ ቋንቋታት እንተሎ ንሱ ክውዳእ፡... ኢዩ።” (1ቈረ.13:8)።

አብ ዘመን ሓዋርያት ከይተረፈውን ብቋንቋታት ምዝራብ እንታይ ኣድላይነት ነይሩዎ? አብ (1ቈረ.13) ምስ እነንብብ እቲ ዘድሊ ነገራት ክንርእ ንክእል፤

፫፡- ቋንቋታት ንምህናፅ ቤተክርስቲያን ክኸውን ይግባእ፤

ዛ ናይ ቋንቋታት ምዕራፍ ፍልይቲ እትገበራ ኣገዳሲት ነጥቢ፡ (1ቈረ.14) እታ “ንሃጽቲ” እትብል ቃል ኢዩ፡ ሓዋርያ ጳውሎስ ብዙሕ ጊዜ ዝጠቐሳ።

ብግልጺ ድማ ከምዚ ዝሰዕብ በለ፤ “... ኩሉ ንምህናፅ ይገበር።” (1ቈረ.14:26)። ከምኡውን ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ከምኡ ድማ ንሸካትኩም ንመንፈሳዊ ውህበት እትቐንኡ ካብ ኮንኩ ምሲ፡ ንምህናፅ ማሕበር ዕዘዛት ክትኮኑ ድለዩ።” (1ቈረ. 14:12)።

ምእንቲ ምህናፅ ቤተክርስቲያን ድማ እዚ ዝሰዕብ ተጠቕሰ፤ “ሰለዚ ኩላትኩም ብቋንቋታት ክትዛረቡ፡ ምናዓ ግና ክትንበዩ እፈቱ ኣሎኹ። እታ ማሕበር ምእንቲ ክትህጽ፡ ዝትርጉሞ እንተ ዘይኮይኑስ፡ ካብቲ ብቋንቋታት ዝዛረብ እቲ ትንቢት ዝንበ ይፃ ቢ።” (1ቈረ.14:5)። ምክንያቱ፤ “ብቋንቋታት ዝዛረብ ንርእሱ ይሃንፅ፡ ትንቢት ዝንበ ግና ንማሕበር ኢዩ ዝሃንፅ።” (1ቈረ.14:4)። ቀደም ትንቢት እትብል ቃል ንምስትምሃር ኢዩ ተመልክት ነይራ። ሓዋርያ ጳውሎስ ንትንቢት መሪጹ፤ “እቲ ትንቢት ዝንበ ግና፡ ንሰብ ዝሃንፅን ዝምዕድን ዘጸናንፅን ኢዩ ዝዛረብ።” (1ቈረ.14:3)።

፬፡- ምትርጓም ቋንቋታት መሠረታዊ ግዴታ ኢዩ፤

ሓዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ብቋንቋ እንተ ጸለኹ፡ መንፈሰይ ኢዩ ዝጸለ፡ ኣእምሮይ ግና ብዘይፍረ ኢዩ፡ ሰለዚ እቲ ብቋንቋ ዝዛረብ፡ ምትርጓሙ ምእንቲ ክከኣሎ፡ ይጸለ።” (1ቈረ.14:13-14)። ከምዚ ዝሰዕብውን ወሰኸ፤ “ተርጓሚ እንተ ዜልቦ ግና፡ እቲ ብቋንቋ ዝዛረብ ኣብታ....

ምክንያት ሓዋርያ ጳውሎስ ብሩህ ኢዩ፡ ንሱ ኸአ ምህናፅ ቤተክርስቲያን ኢዩ። ኣብዚ ኸአ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “እቲ ትንቢት ዝንበ ግና፡ ንሰብ ዝሃንፅን ዝምዕድን ዘጸናንፅን ኢዩ ዝዛረብ።” (1ቈረ.14:3)። እዚ ምህናፅ እንተ ዘይኮይኑ ስቕ ይበል። “ስቕ ይበል” እትብል ቃል ትእዛዝ ሓዋርያ ጳውሎስ ኢዩ።

እምበኣርከስ፡ ወይ ብምትርጓም ንምህናፅ ቤተክርስቲያን ወይ ከአ ስቕታ።

ሀላው ተርጓሚ ንሓቕነት ብቋንቋ ምዝራብ ምስክር ኢዩ። በዚ ኸአ እዚ ውህበት ቋንቋ ንክልተ ሰባት ኣብ ሓደ እዋን ትዋሃብ፤ እቲ ሓደ ተዛራባይ እቲ ካልኣይ ተርጓማይ፡ በዚ ኸአ ቃል

መጽሐፍ ቅዱስ፤ “በአፍ ክልተ ወይ ሠለስተ ምስክር” ዝብል ይምልከቶ። ቋንቋታት ብዘይትርጓሙ እንተ ኾይኑ እንታይ ኢዩ ጥቕሙ? ከምኡውን ኩሎም ህዝቢ ነቲ ቋንቋ ዝፈልጡ እንተ ኮይኖም እንታይ ኢዩ ጥቕሙ?

፩:- “ንነፍሱ ይሃንጸ” እንታይ ማለት ኢዩ?

ንነፍሱ ይሃንጸ ማለት ኣብ ፍሉይ መንፈሳዊ ኮነት ይህሉ። መንፈስ ዝወርደሉ ኮነት። ንምህናፅ እቲ ሰብ ጠቓሚት ኢዩ። እዚ ኮነት እዚ ቅዱስ ጳውሎስ ዝጠቐሰን ክልተ ትዕዛብቲ ኣለዎ። ንሰን ከኣ፤

ሀ:- ሰቕ ይበል። ከምቲ ኣብ ሞንጉኡን መንጎ ኣምላኽን ዝኾነ ናይ ግሊ መንፈሳዊ ተግባር።

ኣብዚ ኸኣ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ተርጓሚ እንተ ዜልቦ ግና፡ እቲ ብቋንቋ ዝሃረብ ኣብታ ማሕበር ሰቕ ይበል። ንርእሱን ንኣምላኽን ደኣ ይዛረብ።” (1ቈረ.14:28)። ልክዕ ከምቲ ኣብ መንጎኡን መንጎ ኣምላኽን ዘሎ ጉዳይ፡ ኣብ ዕጹው ዝኾነ ቤት ኢዩ ክፍጸም ዝግብእ። ኣብ ቤተክርስቲያንን ኣብ ቅድሚ ሰብን ዘይኮነ ኣብ ብሕቲ፡ ከም ጸሎት ዓይነት ብቋንቋ ምዝራብ ይከኣል። ነዚ ከይተረፈውን ኣብ ልዕሊኡ ርእይቶ ኣሎ።

ለ:- ተግባር መንፈስ ጥራይ ስለ ዝኾነ ኣእምሮ ብዘይፍረ ኢዩ፤

ኣብዚ ኸኣ ኣዋርያ ጳውሎስ ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ብቋንቋ እንተ ጸሎኹ፡ መንፈሰይ ኢዩ ዝጸሊ፡ ኣእምሮይ ግና ብዘይፍረ ኢዩ፡ ስለዚ እቲ ብቋንቋ ዝሃረብ፡ ምትርጓሙ ምእንቲ ክከኣሎ፡ ይጸሊ።” (1ቈረ.14:13-14)።

ኣዋርያ ጳውሎስ እዚ ኮነትዚ ብርዲኢት ክፍጸም ከም ዘለዎ ኣተሓሳስቦ፡ ሰብ ምእንቲ መንፈሳዊ ምህናጹ ኣዳልን ጽኑዕን

ክኸውን ብመንፈሱ ይጸሊ ብኣእምሮኡውን ይጸሊ። ብኣእምሮኡ ይዝምር ብመንፈሱውን ይዝምር (1ቈረ.14:15)።

ዋላ እኳ እታ ኣዋርያ ጳውሎስ ብጥንቃቄ “ነፍሱ ይሃንጸ” ትብል ዝጠቐሳ መግለጺት፡ ብምዕዛብ ጎደሎ ምህናፅ ከም ዝኾነት ኣርአዩ፡ እቲ ኣዋርያ፡ ምእቲ ምህናፅውን ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ኣለፋ ኩላትኩም ቋንቋታት እዛረብ ኢዩ እሞ ንኣምላኽ ኣመሰግኖ ኣሎኹ። ግናኽ ንኻልኣትውን ምእንቲ ክምህርሲ፡ ኣብ ማሕበር እልፊ ቃል ብቋንቋ ካብ ምዝራብ ኣሙሽተ ቃላት ብኣእምሮ ክሃረብ እፈቱ ኣሎኹ።” (1ቈረ.14:18-19)።

እምበኣርክስ ንህያብ ቋንቋታት ብኹሉ ኣይሎም ክጽዕሩን እሞ ኸኣ ዓቢ ዓወት ክቈጽርዎን ኣየድልን...

እዚ እቲ ቋንቋታት ናይ ኣቂ ህያብ መንፈስ ቅዱስ እንተ ኾይኑ፡ እምበኣር ንገለ ገለ ሰባት ብቋንቋታት ንዛረብ ኢና በሃልቲ እንታይ ንበል፡ ኣቅነት እዚ ኣበሃህላ ከከረጋግጸ ኣይ ንክእልን ኢና...

፪:- ቋንቋታት ንዘይኣመንቲ ኢዩ፤

ኣዋርያ ጳውሎስ ብዛዕባ ብቋንቋታት ምዝራብ ከምዚ ዝሰዕብ በለ፤ “ስለዚ ቋንቋታት ነቶም ዘይኣምኑ ምልክት ኢዩ እምበር፡ ነቶም ዝኣምኑ ኣይኮነትን። ትንቢት ግና ነቶም ዝኣምኑ ምልክት ኢዩ እምበር፡ ነቶም ዘይኣምኑ ኣይኮነትን።” (1ቈረ.14:22)።

በዚ ምክንያት ድማ ኣምላኽ ንህያብ ብቋንቋታት ምዝራብ ምእንቲ ወንጌል ብሥራት ከሰፋሕፍሕ፡ ከምኡውን ኣብቶም ንቋንቋ ኣዋርያት (ቋንቋ ዕብርን ኣራማይስጢን) ዘይፈልጡ ኣህዛብ እምነት ክበጽሕ ኢሉ ኣብቲ ናይ መጀመርታ ዘመናት ንቤተክርስቲያን ኣዋርያት ሃባ። ልክዕ ከምቲ ኣብ በዓለ ኣምሳ ዝኾነ፡ በብናቶም ቋንቋ ገይሮም ኣበሥርዎም። “... ብዙሕ ህዝቢ

ተኣከበ። በብዘረባእም ክዛረቡ ሰሚዖም ከኣ፡ ዝብልዎ ጠፍኦም። ኩላቶም ተገረሙን ተደነቑን፡ ከምዚ ኸኣ በሉ፤ እንሆ እዞም ዝዛረቡ ኩሉም ገሊላውያንዶ ኣይኮኑን?” (ግብ.2፡6-7)።

እንታይ ደኣ ኢዩ፡ እቲ ኣብ መንጎ ኣደ ቋንቋ ዝዛረቡ ሰባት ኣደ ደው ኢሉ፡ ብዘይተለምደ ቋንቋ ዝዛረቦም... ስለዚ ኢዩ ኣዋርያ ጳውሎስ ተርጓሚ ክህሉ ኣለዎ ዝበለ፤ “ተርጓሚ እንተ ዜልቦ ግና፡ እቲ ብቋንቋ ዝዛረብ ኣብታ ማሕበር ሰቕ ይበል፡ ንርእሱን ንኣምላኽን ደኣ ይዛረብ።” (1ቈረ.14፡28)።

፯፡- ኣዋርያ ጳውሎስ ብቋንቋታት ምዝራብ ንምህናፅ እንተ ዘይኮይኑ ከም መደናገሪ ይቐጽሮ።

ከምዚ ዝሰዕብ ይብል፤ “ብቋንቋ እንተ ጸሌኹ፡ መንፈሰይ ኢዩ ዝጸሊ፡ ኣእምሮይ ግና ብዘይፍረ ኢዩ፡ ስለዚ እቲ ብቋንቋ ዝዛረብ፡ ምትርጓሙ ምእንቲ ክከኣሎ፡ ይጸሊ።” (1ቈረ.14፡13-14)። “ስለዚ ኸኣ ንሸኻትኩም በቲ ቋንቋታት ዝሰትውዓል ጌርኩም እንተ ዘይተዛረብኩምከ፡ ምስ ንፋስ ከም እትዛረቡ ኢኹም እትኹኑ እሞ፡ እቲ እትብልዎ ከመይ ኢሉ ክፍለጥ ኢዩ?” (1ቈረ.14፡9)። “እምብኣርሲ ኣሳብ ናይቲ ድምፂ ክፈልጥ ካብ ዘይክእል፡ ነቲ ዝዛረብ ከም ባርባር ክኹኖ ኢዩ፡ እቲ ዝዛረብ ውን ንዓይ ከም ባርባር ኢዩ ዝኹነኒ።” (1ቈረ.14፡11)።

ምእንቲ በቲ ትርጉሙ ክትጸንዕ ነቲ ምዕራፍ ብምልኡ ኣንብቦ ...